

શ્રી કલ્પભાઈ આર કટારા આર્ટ્સ કોલેજ શામળાજી

એમ.એ. સેમ-૨

વિષય ગુજરાતી

સી.સી. - ૨૦૪ લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ અને પ્રકાર

MCQ -50

Total Marks - 100

૧.	FLOK શબ્દનો ગુજરાતી અર્થ શું થાય છે?			
a)	બોલી	b)	પરંપરા	c) લોક
d)	જાતિ			
૨.	જેનો કોઈ રચનાર ન હોય અને લોકકંઠે રમતું હોય એવા ગીતને શું કહેવાય?			
a)	લોક સાહિત્ય	b)	લોકગીત	c) લોકકથા
d)	લોકગાણું			
૩.	નીચેનામાંથી કયો લોકગીતનો પ્રકાર નથી?			
a)	હાલરડા	b)	લગ્નગીતો	c) ઋતુગીતો
d)	ઉર્મિગીતો			
૪.	યોમાસાના , ફાગણના અને વસંતના ગીતોને કેવા ગણાય ?			
a)	ઋતુગીતો	b)	પ્રાદેશિક ગીતો	c) ધાર્મિક ગીતો
d)	કથાગીતો			
૫.	શેનાથી બાળક માતાના પ્રેમ-હૃદયનો અનુભવ કરે છે?			
a)	લગ્નગીતો	b)	ઋતુગીતો	c) હાલરડા
d)	નૃત્ય ગીતો			
૬.	મૂહૂર્ત જોવું, કંકોત્રી લખવાથી શરૂ કરી જાન વળાવી, કન્યા વિદાય કરી પાછા આવીને ગવાતા હોય એવા ગીતોને શું કહેવાય?			
a)	નૃત્યગીતો	b)	લોકાખ્યાન	c) લગ્નગીતો
d)	લોકોર્મિગીતો			
૭.	માણસ મૃત્યુ પામે પછી સ્મશાનયાત્રામાં કે આંગણામાં સ્ત્રીઓ દ્વારા અ છાતી કૂટતા કૂટતા ગીતોને શું કહેવાય?			
a)	કુટુંબ ભાવનાના ગીતો	b)	હાલરડા	c) ગોરમાના ગીતો
d)	મરશિયા			
૮.	લોકસાહિત્યમાં સૌથી વધુ કાર્ય કરનાર સાહિત્યકાર કોણ?			
a)	વિનોબા ભાવે	b)	અવેરચંદ મેઘાણી	c) ગાંધીજી
d)	કિશોરલાલ મશરૂવાલા			
૯.	'રઢિયાળી રાત ભાગ-૧' કઈ સાલમાં મેઘાણીએ પ્રકાશિત કર્યો?			
a)	ઈ.સ. ૧૯૨૫	b)	ઈ.સ. ૧૯૨૩	c) ઈ.સ ૧૯૨૪
d)	ઈ.સ ૧૯૨૪			
૧૦.	ઈ.સ. ૧૯૨૧ થી ઈ.સ. ૧૯૯૫ સુધીના ગાળામાં કયા લોકસાહિત્યવિદ તેમનાથી ખ્યાતિ પામ્યા?			
a)	અદકા લોકસાહિત્યકાર	b)	ચૂડ વિજોગણ	c) પ્રખ્યાત સાહિત્યકાર
d)	સાહિત્યકાર			
૧૧.	'ચંદર ઉગ્યે ચાલવું' કઈ સાલમાં પ્રથમવાર પ્રકાશિત થયેલો ગ્રંથ છે?			
a)	ઈ.સ ૧૯૬૪	b)	ઈ.સ ૧૯૬૫	c) ઈ.સ ૧૯૬૬
d)	ઈ.સ ૧૯૬૭			
૧૨.	ગાંધીજીએ અવેરચંદ મેઘાણીને કયું બિરુદ આપ્યું હતું?			
a)	અગ્નિકુંડલુ ગુલાબ	b)	રાષ્ટ્રીય કવિ	c) રાષ્ટ્રીય શાયર
d)	સવાઈ ગુજરાતી			
૧૩.	લોકપ્રિય કાવ્ય 'કસુંબીનો રંગ' ના કવિ કોણ છે?			
a)	અવેરચંદ મેઘાણી	b)	તુષાર શુક્લ	c) મકરંદ દવે
d)	રાજેન્દ્ર શાહ			
૧૪.	"સાહિત્ય જેનું પોષણ છે, એ પોષણથી દેહ પર ચરબીના જાડા ઘરપડ્યા છે એવા ગણેશજી જેવાએ ગોળમટોળ થઈ ફરનાર જીવ એટલે પુષ્કર ચંદરવાકર" આ વિધાન કોનું છે?			
a)	આદિલ મન્સુરી	b)	ઈર્શાદ	c) મુરાદખાન ચાવડા
d)	જલન માતરી			
૧૫.	'આપણા મલકમાં માયાળુ માનવી, ગીતના સર્જક કોણ છે?			
a)	અવેરચંદ મેઘાણી	b)	પુષ્કર ચંદરવાકર	c) ખોડીદાસ પરમાર
d)	ઈર્શાદ			
૧૬.	'લોકગીતો જન્મતાના આત્માનાં સૌંદર્ય ઝરણા છે' એવું વિધાન લાગણીભરે કોણ કહેતું?			
a)	ખોડીદાસ પરમાર	b)	ડૉ. ઈન્દુ પટેલ	c) અવેરચંદ મેઘાણી
d)	શાંતિલાલ આચાર્ય			
૧૭.	અમે મૈયારા રે ગોકુળ ગામના લોકગીતના સર્જક કોણ છે?			
a)	અવેરચંદ મેઘાણી	b)	પુષ્કર ચંદરવાકર	c) ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક
d)	ખોડીદાસ પરમાર			
૧૮.	મેઘાણીએ નોંધ્યું છે કે લોકગીતોની લગ્ન પોરબંદરના બરડા મહાલના બગવદર ગામની એક મેરાણી બહેને લગાડી તો એ બહેનનું નામ શું હતું?			
a)	ધેલી	b)	ઢેલી	c) કેલી
d)	પ્રેમલી			
૧૯.	ખોડીદાસ પરમાર દ્વારા સંપાદિત 'ગુજરાતના લોકગીતો' માં કેટલા લોકગીતોનો સંચય કરેલો છે?			
a)	૨૫૦	b)	૨૫૩	c) ૨૫૫
d)	૨૬૦			
૨૦.	ગુજરાતી ભાષામાં લોકસાહિત્યના સંકલનનું ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી દ્વારા પ્રકાશિત થયેલું પ્રથમ પુસ્તક કયું છે?			
a)	રઢિયાળી રાત	b)	સૌરાષ્ટ્રની રસધાર	c) ગુજરાતના લોકગીતો
d)	ગુજરાતની લોકકથાઓ			
૨૧.	'વિવા વાજન; સાહિત્યકૃતિના સર્જક કોણ છે?			
a)	ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિક	b)	ડૉ.ઈન્દુ પટેલ	c) ઈન્દુવદન મહેતા
d)	પુષ્કર ચંદરવાકર			
૨૨.	'વનરાજ ચાવડા' અને 'મળેલા જીવ' જેવી નવલકથાઓમાં ગવાયેલા લોકગીતોનો સમાવેશ કયા પુસ્તકમાં કરવામાં આવ્યો છે?			
a)	ગુજરાતના લોકગીતો	b)	વિવા વાજન	c) ચંદર ઉગ્યે ચાલવું
d)	રઢિયાળી રાત			
૨૩.	વિવા-વાજન કેવા ગીતોનો સંગ્રહ છે?			
a)	ઋતુગીતો	b)	પ્રાદેશિક	c) લગ્નગીતો
d)	નૃત્યગીતો			
૨૪.	'વિવા-વાજન' કૃતિમાં કોના જીવનચરિત્રને કેન્દ્રમાં રાખીને 'વરઘોડિયા' શીર્ષક આપીને પ્રકાશિત કર્યો છે?			
a)	રધા-કૃષ્ણ	b)	દેવકી - વાસુદેવ	c) રામ-સીતા
d)	દશરથ - કૌશલ્યા			
૨૫.	'વિવા-વાજન' સાહિત્યકૃતિમાં ડૉ.ઈન્દુ પટેલે કેટલા લગ્નગીતો સંપાદિત કર્યા છે?			

a) ૧૧૨	b) ૪૩૭	c) ૫૩૭	d) ૧૨૩
૨૬. સસ્કૃત 'કથ' ધાતુ પરથી કયો શબ્દ ઉતરી આવ્યો છે?			
a) કહેવું	b) કથન	c) કથિત	d) કથા
૨૭. જે કથા પરંપરાથી ચાલી આવે છે જેનું કથાનક કોઈ એક વ્યક્તિની કલ્પનાનું સર્જન નથી તેને શું કહેવાય?			
a) લોકકથા	b) પ્રાદેશિક કથા	c) લોકવર્તા	d) લોકબોલી
૨૮. પુરાકલ્પનકથા, દંતકથા, અને કથા આ ત્રણ પ્રકારો આપણા શું છે?			
a) લોકસંસ્કૃતિ	b) લોકમાન્યતા	c) લોકવારસો	d) લોકપરંપરા
૨૯. લોકકથાનું પ્રાણતત્વ શું છે?			
a) કથાવસ્તુ	b) સંવાદો	c) વાતાવરણ	d) ઘટના
૩૦. લોકકથામાં કેટલા બિંદુઓ જોડાયેલા હોય તો તે જીવંત પ્રક્રિયા ગણાય			
a) કથક, શ્રોતા, અને ઘટના	b) વક્તા, શ્રોતા અને સંવાદ	c) કથક, સંવાદ અને શ્રોતા	d) કથક, શ્રોતા અને શૈલી
૩૧. નીચેનામાંથી કયો લોકકથાનો પ્રકાર નથી?			
a) કૃષ્ણકથા	b) રામકથા	c) ચાતુર્યકથા	d) પંચતંત્રની વાર્તાઓ
૩૨. 'રંગ છે બારોટ' કૃતિના સર્જક નું નામ જણાવો?			
a) ઝવેરચંદ મેઘાણી	b) શાંતિલાલ આચાર્ય	c) પુષ્કર ચંદર્વાકર	d) હસુ યાજ્ઞિક
૩૩. ઉજ્જૈણી નગરનો રાજ વીર વિક્રમ અને તેની ભાણમતીજીની કથા કઈ લોકકથામાં નિરૂપાઈ છે?			
a) વિક્રમ અને પ્રભાત ચાવડો	b) વિક્રમ અને ખાપરો	c) પરકાયા પ્રવેશ	d) જનમના જોડી
૩૪. રંગ છે બારોટ લોકકથાસંગ્રહમાં કુલ કેટલી લોકકથાઓ છે?			
a) ૮	b) ૧૦	c) ૧૨	d) ૧૪
૩૫. રંગ છે બારોટ કથાસંગ્રહના પ્રવેશમાં મેઘાણી બારોટ શબ્દનો અર્થ શું કરે છે?			
a) 'બાર' હઠ	b) 'બાર' ગાઉ	c) 'બાર' રંગ	d) 'બાર' જણ
૩૬. પ્રતાપસિંહ રાઠોડ સંપાદિત લોકકથાની કૃતિ કઈ છે?			
a) રંગ છે બારોટ	b) જવારા	c) જોગ સંજોગ	d) કુંડાળુ
૩૭. 'જવારા' પુસ્તકમાં સંશોધકે તેર લોકકથાઓ કઈ લોકબોલીમાં મૂકી આપી છે?			
a) ચરોતરની બોલી	b) સૌરાષ્ટ્રની બોલી	c) કરછી બોલી	d) સાબરકાંઠાની બોલી
૩૮. 'ઢેગાની વાત' લોકકથા કયાં સંગ્રહમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે?			
a) રંગ છે બારોટ	b) ધરતીની અમીરાત	c) જવારા	d) હેડો વાત માંડીએ
૩૯. ગુજરાતી લોકસાહિત્યમાં એક અનોખી ભાત પાડનારી, સાબરકાંઠાની લોકબોલીની રંગછટા મૂકનારી નવસર્જ્ય કૃતિ બની રહે છે?			
a) હેડો વાત માંડીએ	b) જવારા	c) દરિયાપીરની દિકરી	d) જનમના જોડી
૪૦. 'ધરતીની અમીરાત' સંપાદિત લોકકથાઓનું પુસ્તકના સર્જક કોણ છે?			
a) દેશલ પરમાર	b) શાંતિલાલ આચાર્ય	c) જયમલ્લ પરમાર	d) ઈન્દુલાલ
૪૧. 'ધરતીની અમીરાત' માં જુદા જુદા પ્રકારની કેટલી લોકકથાઓનું સંપાદન કરવામાં આવેલું છે?			
a) ચોસઠ	b) પાંસઠ	c) છાસઠ	d) સડસઠ
૪૨. 'ધરતીની અમીરાત' લોકકથાઓ ગુજરાતના જાણીતા દૈનિક 'કુલછાબ' ની રવિવારની 'સૌરભૂપતિ' માં કયા શીર્ષક હેઠળ છપાઈ હતી?			
a) ધરતીની ફોરમ	b) ધરતીની ખુશ્બુ	c) ધરતીની સોડમ	d) ધરતીની માટી
૪૩. ધરતીની અમીરાત પુસ્તકનું પ્રકાશન કોના દ્વારા થયું છે?			
a) ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી-ગાંધીનગર	b) ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ	c) ગુજરાત વિદ્યાપીઠ	d) ગુજરાત સાહિત્ય સભા
૪૪. 'કસુબો ઝેર થયો', 'રંગ કોને દેવા', અને મોતને માટે મહેમાનગતિ લોકકથાના સંપાદક કોણ છે?			
a) ઝવેરચંદ મેઘાણી	b) પુષ્કર ચંદર્વાકર	c) જયમલ્લ પરમાર	d) શાંતિલાલ આચાર્ય
૪૫. 'હેડો વાત માંડીએ' લોકકથાના સંપાદક કોણ છે ?			
a) શાંતિલાલ આચાર્ય	b) હસુ યાજ્ઞિક	c) ઝવેરચંદ મેઘાણી	d) ઈન્દુ પટેલ
૪૬. 'હેડો વાત માંડીએ' પુસ્તક કઈ સાલમાં પ્રકાશિત થયું?			
a) ૧૯૯૦	b) ૧૯૯૦	c) ૧૯૯૧	d) ૧૯૯૨
૪૭. વાર્તા કહેવી એટલે 'વાર્તા માંડવી' એવું કયાં કહેવાય છે?			
a) દક્ષિણ ગુજરાત	b) મધ્ય ગુજરાત	c) સૌરાષ્ટ્ર	d) ઉત્તર ગુજરાત
૪૮. 'મે નતના મુલ' માત્ર કેટલી લીટીની વાર્તા છે?			
a) ૫	b) ૬	c) ૭	d) ૮
૪૯. 'હેડો વાત માંડીએ' સંગ્રહમાં કુલ કેટલી લોકવાર્તાઓ મળે છે?			
a) ૪૧.	b) ૪૨.	c) ૪૩	d) ૪૪
૫૦. 'હેડો વાત માંડીએ' ની લોકવાર્તાઓને શાસ્ત્રીય સંપાદનના આદર્શરૂપ કથાઓ કોણ કહે છે?			
a) કનુભાઈ જાની	b) બળવંત જાની	c) રામચંદ્ર પટેલ	d) મોહનલાલ પટેલ

ANSWER KEY

28)	c
29)	d
30)	a
31)	d
32)	a
33)	b
34)	c
35)	a
36)	b
37)	d
38)	c
39)	b
40)	c
41)	a
42)	c
43)	a
44)	c
45)	a
46)	b
47)	c
48)	d
49)	c
50)	a

1)	c
2)	b
3)	d
4)	a
5)	c
6)	c
7)	d
8)	b
9)	a
10)	b
11)	a
12)	c
13)	a
14)	c
15)	b
16)	c
17)	a
18)	b
19)	b
20)	c
21)	b
22)	a
23)	c
24)	c
25)	b
26)	d
27)	a